

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště

687 63 Boršice u Blatnice 58

Identifikátor školy: 600 124 576

Termín konání orientační inspekce: 23. - 25. duben 2003

Čj.:	155 140/03-11106
Signatura:	oo3bw131

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Boršice u Blatnice je malotřídní vesnickou školou s 1. - 5. ročníkem. Výuka je organizována v odděleních - I. třídu navštěvují žáci 1. a 2. ročníku, III. třídu žáci 4. a 5. ročníku. Ve II. třídě jsou vzděláváni žáci 3. ročníku včetně integrovaného nevidomého žáka. Školu navštěvují celkem 42 žáci, které vyučují čtyři pedagožky podle zvoleného vzdělávacího programu Základní škola. Po ukončení pátého ročníku žáci odcházejí do spádové školy v Dolním Němčí.

Obec Boršice u Blatnice je zřizovatelem školy, která je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Škola sdružuje školní družinu.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v matematice, prvouce a vlastivědě vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy v matematice, prvouce a vlastivědě vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání v matematice, prvouce a vlastivědě vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky byly sledovány ve vztahu k předmětu inspekce.

Matematiku vyučují čtyři učitelky, tři z nich současně vyučují prvouku a vlastivědu. Pouze jedna učitelka splňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 1. stupni základní školy. Jedna učitelka má odborné a pedagogické vzdělání pro 2. stupeň, aprobaci ruský jazyk a výtvarnou výchovu, svoji pedagogickou dráhu teprve začíná. Další dvě učitelky - s kvalifikací pro výuku v mateřské škole a pro vychovatelství - nesplňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na základní škole.

Rozdílné metodické a didaktické dovednosti a zkušenosti měly vliv na kvalitu sledované výuky. Absenci odborného vzdělání kompenzovaly učitelky jak mnohaletými zkušenostmi, tak i nápaditými a pestrými formami výuky.

Metodické sdružení ve škole ustanoveno není. Učitelky školy spolupracují s obdobnou vesnickou školou v Horním Němčí, spolupráce se spádovou školou je spíše okrajová (předávání pedagogické dokumentace žáků, konzultace obsahu učiva v jednotlivých předmětech). Vzhledem k velikosti školy a každodenní bezprostřední vzájemné spolupráci všech vyučujících má ředitelka, jako jedna z nich, dokonalý přehled o pracovním nasazení jednotlivých učitelek. Všem učitelkám, začínající i oběma nekvalifikovaným, poskytuje ředitelka školy odborné vedení, radu a pomoc. Společně se domlouvají při výběru učebnic a učebních pomůcek, podílí se na organizaci soutěží a dalších i mimoškolních akcí.

Kontrolní a hospitační činnost vychází ze zpracovaného plánu, který dále konkretizuje cíle hospitační činnosti v jednotlivých měsících. Její dostatečná frekvence poskytuje ředitelce potřebné informace o výsledcích výuky v jednotlivých ročnících. Z uskutečněných hospitací jsou pořizovány písemné záznamy, které obsahují i závěrečné hodnocení.

Výuka žáků je organizována ve třech třídách. Samostatně je vyučován třetí ročník, kde je zařazen i nevidomý žák a jeho asistentka, spojené jsou 1. a 2. ročník a 4. a 5. ročník. Zvolená organizace výuky zohledňuje především stejné počty žáků ve třídách. Povinná dokumentace školy, upravující organizaci výuky, je patřičně vedena. Rozvrh hodin koresponduje se zvoleným učebním plánem a vcelku odpovídá i psychohygienickým požadavkům. Vnitřní řád školy, který podrobně popisuje oblasti činnosti školy, je zpracován v souladu s platnou normou. Jediným poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která se schází 5x ročně. Informovanost pracovníků školy je zajišťována prostřednictvím nástěnky ve sborovně, na pracovních poradách (1x měsíčně), prostřednictvím zavedeného Internetu a nepřetržitým každodenním kontaktem na pracovišti. Rodiče žáků jsou informováni o školních záležitostech sděleními v žákovských knížkách, na třídních schůzkách (4x ročně), případně individuálními konzultacemi. Rada školy není zřízena. Spolupráce s rodiči, hlavně při mimoškolních akcích, je na velmi dobré úrovni. Oboustranně vstřícná je spolupráce s obcí.

Při vedení a motivování velmi malého pracovního kolektivu vychází ředitelka školy z detailní dlouhodobé znalosti místních podmínek. Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je v současné době směřována k osvojení základních znalostí pro práci s výpočetní technikou a informačními technologiemi.

Personální podmínky podporují učení žáků, jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení materiálně technických podmínek výuky bylo sledováno vzhledem k předmětu inspekce.

Budova školy pochází z roku 1850, postupné opravy a rekonstrukce průběžně provádí zřizovatel. V době inspekce budova školy naplňovala psychohygienické a bezpečnostní podmínky výuky.

Třídy, v nichž je výuka realizována, jsou vybaveny staršími lavicemi a židlemi, vhodným osvětlením, tabulovými přehledy učiva, nástěnkami s výtvarnými pracemi žáků. Ve třídách jsou zřízeny relaxační kouty s kobercem. Ke znázornění početních výkonů slouží počítadlo, ale i řada drobných pomůcek, kartiček a dalších textů, často vlastní výroby. Vybavení dalšími učebními pomůckami, které jsou uloženy v kabinetě a v několika skříních ve třídách, je velmi dobré a přehledné. Pro matematiku jsou to zejména tabule násobků, tabule součtů, různé druhy počítadel, soubory pro geometrické modelování, drátěné modely těles. Rovněž pro výuku prvouky a vlastivědy je škola dostatečně vybavena potřebnými pomůckami. K dispozici je televize s videem, zpětný projektor, radiomagnetofony, učitelky mohou využívat i výukové programy na PC. Ve třídách jsou umístěny mapy Evropy a České republiky i mapy místního regionu, glóbus. Nově byla zbudována samostatná učebna s novým školním nábytkem pro výpočetní techniku, dodanou škole v rámci projektu INDOŠ.

Pro výuku matematiky v 1. - 5. ročníku je používána ucelená řada učebnic. Také pro výuku prvouky a vlastivědy jsou užívány zavedené, i když již starší tituly učebnic. Učitelky často obohacují výuku dalšími doplňkovými texty. Návrhy a požadavky na zakoupení nových učebních pomůcek nebo učebnic konzultují s ředitelkou školy.

Materiálně technické zázemí umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu, je hodnoceno jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH

Realizace vzdělávacích programů

Škola realizuje v tomto školním roce vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2. Týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů v rozvrhu hodin jsou v souladu s učebním plánem, výuka ve sledovaných předmětech je v souladu s učebním plánem a osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace je vedena pečlivě, v souladu s platnou normou. Zápisy v třídních knihách mají dobrou vypovídací hodnotu, povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech.

Ředitelka školy pravidelně hospituje v hodinách obou učitelek, v I. třídě současně učí a v dalších někdy i zastupuje. Má tak možnost průběžně kontrolovat a porovnávat časově tematické plány s reálnou výukou. Takto získané poznatky i poznatky z prováděných hospitací jsou osobně projednávány, ale v zápisech z pedagogických rad analýzy zjištěných skutečností uváděny nejsou. Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov ve sledovaných předmětech je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika

Výuka matematiky byla sledována ve všech ročnících. Pouze v 1. ročníku je vyučována učitelkou s odbornou a pedagogickou způsobilostí a dlouholetou praxí. Chybějící kvalifikace pro tento stupeň základní školy u dalších učitelek částečně ovlivnila kvalitu některých sledovaných hodin.

Stavba hospitovaných hodin odpovídala věkovému a aktuálnímu složení třídních kolektivů. Zvolené výukové cíle respektovaly individuální schopnosti žáků. Návaznost učiva byla zajištěna prostřednictvím zpracovaných tematických plánů.

Ve třetím ročníku byla využívána zejména frontální metoda práce vhodně doplňována matematickými hádankami, procvičováním pamětného násobení, žáci byli vedeni formou otázek a úkolů k přemýšlení, ke hledání správných postupů včetně alternativních řešení. Střídání samostatné práce žáků jednoho ročníku s aktivní prací žáků dalšího byly sledovány v dalších třídách se spojenými ročníky. V nižších ročnících učitelky vhodně využívaly matematické soutěže a hry se střídáním samostatné práce. Nápaditě volené didaktické pomůcky a použité metody vytvářely prostor pro sebehodnocení žáků, bezprostřední vyhodnocení samostatné práce žáky motivovalo k aktivitě a soutěživosti. V 1. ročníku žáci

průběžně relaxovali na koberci s písničkou, žáci 2. ročníku v jedné hodině procvičovali své znalosti pomocí výukového programu na PC v počítačové učebně.

Výuka ve spojeném 4. a 5 ročníku byla připravena pro každé oddělení zvlášť, převládaly frontální metody práce. V 5. ročníku byl pro vstupní motivaci vhodně využit referát, samostatná práce žáků 4. ročníku byla v jedné hodině připravena s využitím zpětného projektoru. Průběžná kontrola a bezprostřední vyhodnocení samostatné práce zajišťovaly učitelce zpětnou vazbu, žáky motivovaly k aktivitě a pozornosti. Pracovní vytížení obou oddělení nebylo vždy efektivní.

Pochvala, povzbuzování a časté průběžné hodnocení výkonů žáků spolu s objasněním využití daného učiva v praktickém životě (u starších žáků) byly hlavními motivačními faktory v průběhu výuky. Výchovná složka učiva nebyla vždy všemi vyučujícími potřebným způsobem akcentována. Atmosféru ve třídách ovlivňovala osobnost jednotlivých učitelk, jejich srozumitelný a věcně správný projev. Komunikativní dovednosti žáků byly přiměřeně rozvíjeny a usměrňovány s výjimkou spojeného 4. a 5. ročníku, kde převažoval verbální projev učitelky. Výraznější projevy nekázně byly sledovány v 1. a 2. ročníku, kde žáci ještě nemají osvojeny návyky vhodného chování ke spolužákům i k učitelkám.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech prvouka a vlastivěda

Sledované předměty vyučují tři učitelky, žádná nespĺňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 1. stupni základní školy. Úroveň sledované práce, její organizace i použitá metodika byly touto skutečností částečně ovlivněny. Všechny sledované hodiny byly připraveny a časově zvládnuty.

Členění učiva prvouky do jednotlivých ročníků, jeho kontinuita i případná cykličnost jsou promyšlené a specifikované formou ročních tematických plánů. Struktura jednotlivých vyučovacích hodin odpovídala věku žáků, hodiny prvouky byly více zaměřeny na činnostní a prožitkové vyučování. Výuka v odděleních akcentovala i dovednost samostatné práce. Organizace většiny činností i množství informací ve vlastivědě bylo přiměřené, stanovené cíle se podařilo splnit. Zajímavé formy práce (vyhledávání informací v encyklopedii, charakteristika a popis různých živočichů, různé úkoly pro samostatnou práci) žáky zaujaly a aktivizovaly k dalším činnostem.

Znalosti žáků z každodenního života učitelky vhodným způsobem využily pro vstupní motivaci. V prvouce výuka aktuálně navazovala na dění v přírodě, využívala i mezipředmětové vztahy (s přírodovědou, výtvarnou výchovou) a výchovné aspekty. Období nejstarších dějin ve vlastivědě si žáci osvojovali i formou hry. Žáci byli průběžně chváleni a povzbuzováni. Zadávané úkoly respektovaly věkové zvláštnosti, výkony žáků byly objektivně hodnoceny. Důraz na rozvoj dovednosti souvislého projevu byl pozorován zejména ve 3. ročníku, v ostatních ročnících byla komunikace se žáky spíše jednostranná. Vyučovací čas byl převážně efektivně využit.

Výuka byla materiálně dobře zabezpečena řadou názorných pomůcek, mapami, obrazovým materiálem, encyklopediemi a dalšími vlastnoručně připravenými texty a materiály. Didaktická technika ani výukové programy na PC využity nebyly.

Průběh a výsledky vzdělávání v prvouce a vlastivědě byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Učitelky užívají v matematice běžné evaluační nástroje. Komerční testy nevyužívají. Čtvrtletní písemné práce vyhodnocují pouze z hlediska dosažených známek, opomíjejí často zpětnou vazbu, tedy zjištění, které jevy a učivo již žák zvládl a které je třeba ještě procvičit. Žáci 4. a 5. ročníku každoročně řeší matematickou miniolympiádu, a matematického Klokana.

V prvouce i ve vlastivědě jsou znalosti žáků prověřovány většinou formou testů a prověrek bezprostředně po probrání daného tematického celku. Škola koncepčně nepracuje na sebeevaluaci.

Spolupráce se spádovou školou se odvíjí v rovině konzultací výstupních znalostí žáků v hlavních předmětech, ve výměně důležitých informací o podmínkách a výsledcích vzdělávání žáků (pedagogická dokumentace). Vzájemné kontakty jsou upevňovány i na společných kulturních a sportovních akcích.

Specifické podmínky neúplné základní školy kladou větší nároky na přípravu i organizaci práce v hodinách. Pedagožky se snaží u svých žáků vytvářet ucelený systém vědomostí, dovedností a návyků v rámci zvoleného vzdělávacího programu Základní škola. Učební osnovy sledovaných předmětů byly plněny.

Materiální i psychohygienické podmínky výuky umožňují naplňovat výchovně vzdělávací cíle školy.

Příprava na výuku byla velmi dobrá, hodiny matematiky měly převážně klasickou strukturu s převažujícími frontálními metodami práce, pestré metody a formy práce byly sledovány více v hodinách prvouky a vlastivědy. Nebyly opomíjeny ani výchovné aspekty, individualita žáka byla respektována. Vhodnou motivací a převážně pozitivním hodnocením byli žáci aktivizováni, pracovali se zaujetím. Menší prostor pro rozvoj komunikativních dovedností je dán skutečností práce v odděleních se dvěma ročníky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Souběžně s orientační inspekci proběhla tematická inspekce "Hodnocení realizace projektu PI - Informační gramotnost v rámci státní informační politiky ve vzdělávání." Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003 a na webových stránkách ČŠI.
- Poslední platné Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1999 pod čj. 1625/99 ze dne 19. 7. 1999 není v souladu se Zřizovací listinou, kterou obec Boršice u Blatnice s účinností od 1. ledna 2003 zřizuje školu jako příspěvkovou organizaci obce. V dosud platném rozhodnutí je uvedena právní forma školy jako zálohovaná organizace. Na základě nové Zřizovací listiny ze dne 27. září 2002 obec žádá o nové zařazení do sítě škol.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace Základní školy Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště
2. Dotazník pro ředitelku školy před inspekcí
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.1625/99 ze dne 19. 7. 1999
4. Zřizovací listina Základní školy Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště ze dne 27. září 2002
5. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2
6. Tematické plány pro výuku sledovaných předmětů v Základní škole Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště platné pro školní rok 2002/2003
7. Plán činnosti Základní školy Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště ve školním roce 2002/2003
8. Organizační řád Základní školy Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště platný ve školním roce 2002/2003
9. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy platné pro školní roky 2002/2003 a 2001/2002 v Základní škole Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště
10. Vnitřní řád školy platný pro sledovanou školu ve školním roce 2002/2003
11. Rozvrh hodin platný pro sledovanou školu ve školním roce 2002/2003
12. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště za školní rok 2001/2002
13. Zápisy pedagogických rad Základní školy Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště
14. Zápisy z pracovních porad Základní školy Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště
15. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání vyučujících matematiky, prvouky a vlastivědy v Základní škole Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště
16. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro rok 2002/2003 pro Základní školu Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště
17. Hospitační záznamy školní inspektorky ve sledovaných předmětech
18. Žákovské knížky a sešity vybrané v době inspekce od náhodně zvolených žáků Základní školy Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště ve školním roce 2002/2003
19. Písemné prověrky z matematiky školního roku 2002/2003 v Základní škole Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště
20. Kriteria pro přiznání osobního hodnocení, dokument Základní školy Boršice u Blatnice, okres Uherské Hradiště
21. Záznamy z hospitací ředitelky školy za školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky sledovaných předmětů je z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti na průměrné úrovni, chybějící kvalifikace byla u převážné většiny učitelek kompenzována zkušenostmi z pedagogické praxe, poznatky získanými dalším vzděláváním, snahou vyučovat aktuálně, tvořivě, různými formami práce.

Organizace práce vychází z místních podmínek, zabezpečuje nejen vlastní výuku, ale i mimoškolní činnosti. Absence metodického sdružení neposkytuje ředitelce potřebnou zpětnou vazbu a reálné podklady pro plánování výuky, neumožňuje tak zkvalitnit metodické vedení pracovního kolektivu.

Budova školy i její okolí jsou zřizovatelem průběžně opravovány a modernizovány, prostředí školy poskytuje klidné zázemí žákům i zaměstnancům školy.

Rozdílné metodické a didaktické dovednosti a zkušenosti ovlivňovaly kvalitu sledované výuky. Žáci byli vhodně k práci motivováni, pestré metody a formy práce byly zřetelnější v 1. - 3. ročníku. Materiální zdroje (včetně zřízené počítačové učebny), jimiž škola disponuje, byly většinou účelně využívány.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka   Titul, jméno a příjmení

Mgr. Marie Dratvová

Podpis

Marie Dratvová v. r.

Ve Zlíně dne 13. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. května 2003

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Milena Zlomková

Milena Zlomková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Zlínského kraje, Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	2003-06-06	183/03
Zřizovatel: Obec Boršice u Blatnice 157, 68763	2003-06-06	184/03
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.